

สรุปและเสนอแนะ

จากผลของการศึกษาเปรียบเทียบจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่และจำนวนบุตรใน
 อุคมคติของสตรีที่อยู่ในภาวะสมรสอายุ 15 - 44 ปี ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทนั้น
 โดยทั่วไปจากแนวความคิดกว้าง ๆ ซึ่งศึกษาจากปัจจัยทางศาสนา ประชากร สังคม เศรษฐกิจ
 และอื่น ๆ แล้วจะพบว่าสตรีที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ในทุกกลุ่มอายุจะมี
 จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่น้อยกว่าจำนวนบุตรในอุคมคติ นั่นคือในเขตเมืองสตรีที่แต่งงานวัย
 เจริญพันธุ์แล้วจะมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ 3.1 คนโดยเฉลี่ย และมีจำนวนบุตรในอุคมคติ
 3.5 คนโดยเฉลี่ย ส่วนในเขตชนบทจะมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ 3.6 คนโดยเฉลี่ย แต่จะ
 มีจำนวนบุตรในอุคมคติ 4.0 คนโดยเฉลี่ย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่ว่า จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่กับจำนวน
 บุตรในอุคมคติว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เมื่อจำแนกตามปัจจัยต่าง ๆ โดยใช้
 อายุปัจจุบันของสตรีเป็นตัวควบคุม และผลของการศึกษาวิจัยพบว่ามี ความแตกต่างกันตาม
 ขอสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และความแตกต่างนี้เมื่อแยกศึกษาในแต่ละช่วงอายุปัจจุบันของสตรี
 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือช่วงอายุปัจจุบัน 15 - 24 ปี 25 - 34 ปี และ 35 -
 44 ปี ในกลุ่มสตรีที่มีอายุปัจจุบัน 15 - 24 ปี และ 35 - 44 ปี จะพบความแตกต่าง
 ที่สูง กล่าวคือถ้าเป็นกลุ่มสตรีที่มีอายุปัจจุบัน 15 - 24 ปี ความแตกต่างจะออกมาใน
 ลักษณะของการมีบุตรที่มีชีวิตอยู่น้อยกว่าจำนวนบุตรที่มีในอุคมคติ ถ้าเป็นสตรีที่มีอายุปัจจุบัน
 35 - 44 ปี มีความแตกต่างจะออกมาในลักษณะที่มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่มากกว่าจำนวน
 บุตรในอุคมคติ ส่วนในกลุ่มสตรีที่มีอายุปัจจุบัน 25 - 34 ปี จะเป็นกลุ่มที่มีความแตกต่าง
 ที่น้อยที่สุด

ในการศึกษาครั้งนี้ นอกจากจะศึกษาความแตกต่างระหว่างจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่และจำนวนบุตรในอุคมคติ จำแนกตามปัจจัยต่าง ๆ แล้ว ยังศึกษาต่อไปอีกว่า จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่นั้นมีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรในอุคมคติหรือไม่ทั้งในเขตเมืองและชนบท เพราะการศึกษาเปรียบเทียบอย่างเดิวนั้นจะมองได้ในแง่เดียวเท่านั้นว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการมีบุตรที่มีชีวิตอยู่และจำนวนบุตรในอุคมคติว่าแตกต่างกันในลักษณะใด แต่เราไม่สามารถจะทราบความสัมพันธ์ของจำนวนบุตรนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้เองจึงนำมาพิจารณาอีกแง่หนึ่งว่า จำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่และจำนวนบุตรในอุคมคติมีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยทำการทดสอบแบบหาความสัมพันธ์ตามวิธีทางสถิติ คือการหาค่าตัวสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จากความถี่ของข้อมูลดิบ

จากการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่และจำนวนบุตรในอุคมคติในเขตเมือง ตามตารางที่ 14 ได้ค่า t เท่ากับ 0.16 แต่ยังไม่สามารถจะบอกได้แน่นอนว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ จึงนำไปทดสอบค่าความมีนัยสำคัญโดยใช้ t test ผลปรากฏว่าจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่และจำนวนบุตรในอุคมคติมีความสัมพันธ์กัน และมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 นั้น ย่อมหมายความว่าสตรีในเขตเมืองที่มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่น้อยจะมีจำนวนบุตรในอุคมคติน้อยไปด้วย ส่วนสตรีที่มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่มากจะมีจำนวนบุตรในอุคมคติมากไปด้วย นั่นคือจำนวนบุตรในอุคมคติจะมากขึ้นตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ที่เพิ่มขึ้น เช่น สตรีที่มีอายุ 15 - 19 ปี จะมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ .6 คนโดยเฉลี่ย แต่จะมีจำนวนบุตรในอุคมคติ 2.9 คนโดยเฉลี่ย ถ้ามีอายุ 25 - 29 ปี จะมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ 2.2 คนโดยเฉลี่ย แต่จะมีจำนวนบุตรในอุคมคติ 3.5 คนโดยเฉลี่ย (ตามตารางที่ 1)

สำหรับในเขตชนบทนั้น หลังจากนำจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่และจำนวนบุตรในอุคมคติมาหาความสัมพันธ์กันแล้ว ตามตารางที่ 15 จะได้ค่า t เท่ากับ .06 แต่ยังไม่สามารถจะบอกได้แน่นอนว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เช่นเดียวกับในเขตเมือง ดังนั้นจึงนำไปทดสอบค่าความมีนัยสำคัญโดยใช้ t test ผลปรากฏว่าจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่

และจำนวนบุตรในอุคมคคมีความสัมพันธ์กัน และมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เช่นเดียวกับในเขตเมือง นั้นย่อมอธิบายได้คล้ายคลึงกัน เหตุผลเดียวกันกับเขตเมือง คือสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างนั้น ถ้ามีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่น้อย จะมีจำนวนบุตรในอุคมคคน้อยไปด้วย และถ้าสตรีมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่มากจะมีจำนวนบุตรในอุคมคคมากไปด้วยเช่นเดียวกัน เช่น สตรีที่มีอายุ 20 - 24 ปี จะมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ 1.2 คนโดยเฉลี่ย แต่จะมีจำนวนบุตรในอุคมคค 3.2 คนโดยเฉลี่ย และถ้ามีอายุ 25 - 29 ปี จะมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ 2.5 คนโดยเฉลี่ย แต่จะมีจำนวนบุตรในอุคมคค 3.9 คนโดยเฉลี่ย เป็นต้น

ตารางที่ 14 จำนวนบุตรในอุดมคติของสตรีที่อยู่ในภาวะสมรสอายุ 15 - 44 ปี จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในเขตเมือง

จำนวนบุตร ที่มีชีวิตอยู่	จำนวนบุตรในอุดมคติ								รวม
	0	1	2	3	4	5	6	7	
0	4	8	58	37	27	7	4	1	146
1	2	12	92	62	45	9	1	0	223
2	4	3	62	59	76	15	3	0	222
3	2	2	27	79	80	17	11	2	220
4	5	0	25	5	94	20	17	6	172
5	2	0	11	30	30	50	14	9	146
6	1	0	4	8	28	11	24	5	81
7	2	1	3	5	21	5	1	16	54
8	0	0	2	5	7	7	1	6	28
9	0	0	1	3	2	4	2	6	18
10	0	0	1	0	0	2	2	0	5
11	0	0	0	1	4	1	1	2	9
12	0	0	0	0	1	0	0	0	1
13	0	0	0	0	0	0	0	1	1
รวม	22	26	286	294	415	148	81	54	1,326

$$r = 0.16$$

$$t = 6.37$$

$$t_{.95} = 1.645$$

ตารางที่ 15 จำนวนบุตรในอุดมคติของสตรีที่อยู่ในภาวะสมรสอายุ 15-44 ปี จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในเขตชนบท

จำนวนบุตร ที่มีชีวิตอยู่	จำนวนบุตรในอุดมคติ														รวม
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
0	0	4	26	17	19	8	3	1	1	0	1	0	0	0	80
1	1	11	36	27	28	7	6	1	2	0	2	0	0	0	121
2	1	4	38	28	22	6	5	0	2	0	4	0	0	0	110
3	3	2	7	36	28	16	3	2	1	1	1	0	0	1	101
4	0	2	12	4	46	22	9	2	3	1	3	2	0	0	106
5	0	6	11	15	10	32	10	2	2	0	3	0	0	0	91
6	0	0	11	13	17	7	19	6	7	0	0	0	0	0	80
7	1	0	3	12	15	4	2	7	1	1	1	0	0	0	47
8	0	0	1	3	11	7	3	1	7	0	2	0	0	0	35
9	0	1	2	5	3	3	4	1	0	1	0	0	0	0	20
10	0	0	0	3	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	7
11	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
12	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
13	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
รวม	6	30	147	165	202	113	64	25	26	4	17	2	0	1	802

$$r = 0.06$$

$$t = 1.74$$

$$t_{.95} = 1.645$$

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยต่อ

1. จากผลของการวิจัยครั้งนี้ยังไม่เป็นการเพียงพอที่จะอธิบายในเรื่องของอาชีพสตรีที่อยู่ในภาวะเจริญพันธุ์ เพราะมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวนน้อยเกินไป เช่น ในเขตเมืองอาชีพเกษตรกรรมไม่สามารถศึกษาได้เลย ไม่ว่าสตรีจะมีอายุปัจจุบันเท่าไรก็ตาม ส่วนในเขตชนบทอาชีพค้าขายและวิชาชีพก็ไม่สามารถศึกษาได้ ดังนั้นจึงเป็นข้อจำกัดที่ไม่อาจศึกษาได้ ในกลุ่มอาชีพนั้น ๆ มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่เท่าไร และมีความต้องการบุตรในอุดมคติอย่างไร ดังนั้นหากเป็นไปได้ควรที่จะแบ่งกลุ่มอาชีพใหม่ เพื่อจะได้เปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนทุกกลุ่มอาชีพ

2. นอกจากอาชีพของสตรีแล้ว ลักษณะความมั่งคั่งของครอบครัวของสตรีในเขตเมืองและเขตชนบท ยังไม่สามารถใช้ดัชนีในการแบ่งลักษณะความมั่งคั่งที่เป็นมาตรฐานเดียวกันได้ ฉะนั้นหากเป็นไปได้ ในการศึกษาครั้งต่อไปในอนาคตควรจะใช้ดัชนีเดียวกันเพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบกันได้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปฏิบัติ

ควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชนในเขตเมืองและเขตชนบทให้มากขึ้น เพราะจากผลของการวิจัยพบว่า สตรีที่มีอายุมากกว่า 35 ปี จะมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่มาก และมากกว่าจำนวนบุตรในอุดมคติ นอกจากนี้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ในเขตชนบทสตรีที่ยังไม่ทราบและเข้าใจวิธีการป้องกันการปฏิสนธิที่จะเรียกว่าการชดอการ เกิดยังมีมาก บางคนตอบว่าไม่กล้าใช้วิธีป้องกันการตั้งครรภ์ เพราะกลัวอันตราย บางคนบอกว่าการสำรวจจับก็มี นั้นยอมแสดงให้เห็ว่ายังมีสตรีอีกส่วนหนึ่งที่ยังไม่มีความรู้เรื่องการป้องกันการปฏิสนธิเลย ฉะนั้นเขาจะปล่อยให้บุตรไปตามธรรมชาติจนกว่าร่างกายจะไม่สามารถมีบุตรได้อีกต่อไป ดังนั้นถ้าเป็นไปได้ควรสอดแทรกความรู้เรื่องการวางแผน

ครอบครัวไปในทุก ๆ สังคม ทุก ๆ อาชีพที่ทำงานเกี่ยวข้องกับประชาชน เพื่อเป็นการลดจำนวนประชากรในอนาคต และเพื่อให้ประชากรได้ตระหนักถึงผลดีและผลเสียของการมีบุตรมากเกินไป และจะได้มีพลเมืองที่มีคุณภาพมากกว่าปริมาณ